

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 241/2017 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om FPA:s konkurrensutsättning av tolkning på teckenspråk

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 241/2017 rd undertecknat av riksdagsledamot Kari Kulmala/sannf:

På vilket sätt avser regeringen trygga att tillräckliga tolkningstjänster till teckenspråk tillhandahålls i hela landet och avser regeringen ändra på antalet tolkar till teckenspråk och förfarandena för de ersättningar som betalas ut till dem?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Syftet med lagen om tolkningstjänst för handikappade personer (133/2010, nedan lagen om tolkningstjänster) är att främja de handikappade personernas möjligheter att fungera som jämbördiga medlemmar av samhället. Enligt 10 § i lagen om tolkningstjänster ska FPA ordna tolkningstjänsten på det sätt som helhetsekonomiskt är mest fördelaktigt med beaktande av klienternas individuella behov. Lagen föreskriver dessutom att serviceanvändarens önskemål, åsikter, fördel och individuella behov samt modersmål och kulturella bakgrund ska beaktas när tolkningstjänst ordnas. Lagen om tolkningstjänst ger emellertid den handikappade personen inte subjektiv rätt att välja den tolk som han eller hon önskar. FPA ansvarar för verkställigheten av lagen om tolkningstjänst för handikappade personer och för att betala ersättning för kostnaderna för tjänsten till serviceproducenterna. Social- och hälsovårdsministeriet följer upp hur lagen verkställs och utvärderar vid behov hur tjänsten ordnas och de utvecklingsbehov som gäller tjänsten tillsammans med FPA och andra parter i tolkningstjänsten. Regeringen har inte behörighet att ingripa i FPA:s beslut om verkställigheten av författningarna.

Enligt en redogörelse som FPA lämnat upphandlar FPA sammanlagt 611 tolkresurser i hela landet i den pågående upphandlingen av serviceproducenter. En tolkresurs avser ett årsverke för en tolk på heltid, 1 130 timmar. En resurs kan bestå av tolkningsarbete som utförs av flera tolkar. För upphandlingen av tjänsten har FPA bedömt mängden tolkningsarbete som ska upphandlas genom att analysera FPA:s statistik för åren 2011–2016. Utifrån detta har FPA beräknat mängden tolkarbete som behövs för att tillgodose klienternas antagna servicebehov år 2021, som är den pågående upphandlingens sista optionsår. I upphandlingen väljs anbudsgivare till ramavtalet i en produktspecifik prioritetsordning som fastställs utifrån relationen mellan pris och kvalitet, minst tre anbudsgivare och så många anbudsgivare som behövs för att tillgodose den uppskattade efterfrågan per produkt i upphandlingsområdet. Utöver detta kan anbudsgivare med lägre placering väljas till ramavtalet om detta är nödvändigt för att uppnå den geografiska täckning som behövs för tjänsten. Vidare är det möjligt upphandla extra tjänst av godkända serviceleverantörer under avtalsperioden, om det konstateras att produktionen av tolkningstjänsten till klienten kan bli äventyrad och den upphandlade tolkresursen inte räcker till för att tillgodose klienternas behov av service.

Från början av år 2018 ordnas tolkningstjänsten som närtjänst, och klienten får större möjlighet att påverka ordnandet av tjänsten. Klienten väljer själv hur mycket han eller hon vill påverka hur tjänsten ordnas. Klienten kan välja att tjänsten ordnas med en tolklista. Då föreslår klienten lämpliga tolkar som

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 241/2017 rd

finns i klientens närområde. Bland de föreslagna tolkarna kan klienten också utse en bestämd tolk som klienten vill att förmedlas till honom eller henne till exempel för tolkningar i klientens arbete. FPA kontrollerar att de tolkar som klienten föreslår arbetar i klientens närområde och att de kan tillgodose klientens behov av service. När tjänsten ordnas med en tolklista tryggas tjänstens kontinuitet, som är viktig för klienterna, till exempel i fråga om tolkningar som gäller arbetslivet. Den här modellen för att ordna tjänsten gör det också möjligt för den handikappade att anlita en bekant tolk. Syftet med tolklistan är att tillgodose klientens tolkningsbehov och ändringarna i dessa behov så flexibelt som möjligt. Om klienten inte har valt att tjänsten ordnas med en tolklista, förmedlas till klienten en tolk som lämpar sig för tolkningssituationen och som befinner sig nära den ort där tolkningen ska utföras. Tolkar är privatföretagare eller anställda hos privata tolkföretag. Privatföretagare förhandlar om sina egna avtalsvillkor och på arbetstagares anställningsvillkor tillämpas arbetslagstiftningen och ett eventuellt kollektivavtal. FPA och social- och hälsovårdsministeriet fungerar inte som tolkarnas arbetsgivare och de övervakar inte iakttagandet av villkoren i arbetslagstiftningen i privata företag.

Helsingfors 20.6.2017

Familje- och omsorgsminister Juha Rehula